

**Советски Союза Коммунистически парте Централни Комитета
кхайкарал**

оаха дехар ду депутаталла бахити кандидаташ от
беча хана ухх та заявлених документ тархлар.

С. МЖАВАНАДЗЕ В. П.
ШЕРБИНИКОВ В. В.
ДЕМИЧЕВ П. Н.
ИЛЬЧИВ Л. Ф.
ПОНОМАРЕВ Б. Н.
СПИРИДОНОВ И. В.
ШЕЛЕПИН А. Н.
1962 шу 8-га февраль.

БРЕЖНЕВ Л. И.	ПОЛЯНСКИЙ
ВОРОНОВ Г. И.	СУСЛОВ М. А.
КОЗЛОВ Ф. Р.	ХРУЩЕВ Н. С.
КОСЫГИН А. Н.	ШВЕРНИК Н.
КУУСИНЕН О. В.	ГРИШИН В. В.
МИКОЯН А. И.	РАШИДОВ Ш.
ПОДГОРНЫЙ Н. В.	МАЗУРОВ К. Т.

**Советски Союза Коммунистически парте Централни Комитета
кхайкарал**

СССР ЛАКХЕХЪАРЧА СОВЕТА ДЕПУТАЛА ОТТАБАЪ КАНДИДАТАШ ДІАЯЗБАР

Д. ГОРБАКОВА,
Нохч-ГалгӀай пединститута
студентка.

КЕРДАДАРАШ ДІАДОВЗІЙТАРА

Селхан Грозненский № 15
Йолча опорно-хьокхама шурин
совхозе болх бе йолаеннай
Нохч-Галгалгй АССР-а юрта
боахама министерства в
шаггехка республика опорно-
хьокхама боахамий кулгалхой
курса. Итт дийнахьа дешар-
да цар цу курсаша. Цига де-
шар 40 саг ва. Курсий дирек-
тор Я Любовя Титовна Рудо-
меткина.

Курсаша деша багларна
хьехаш ба юрта боахама инсти-
туташна йилмай кандидаташ,
доценташ, профессораш. Ишт-
а, этгара хьалхарча дийнахьа
юрта боахама производство
нийсйахьа специализаци яри
лаьца лекции йийшар Кийл-
баседа-Хийрий юртабоахама ин-
ститута доцента, йилма канди-
дата, экономикан организаци
кафедра заведующе Валентин

Соломовича Сорокера.
Опорно-хьокхама боахамий
кулгалхой боккха пайда а
лущ дукха лекцеш ешаргья
дахо кхы а. Масала, Кийлба-
седа-Хийрий юртабоахама инсти-
тута профессора А. Б. Саламо-
ва лекции ешаргья хьажлаш
хьалххеш юрта боахама йил-
мама гучаьданныраши дикаг-
барий опыти ювцаш, хьаьта цу
институташ йилмай кандидата
Н. И. Мешковас лекции
ешаргья агрополыныи система
мегах йоацаш хиларахи, лаьт-
та леладер прогрессивни про-
пашная система хиларахи.

Курсаша дешабагларна
кьамаьлаш деш хурга респуб-
лика кулгалхой.

Юрта боахама дикагъа дола
хьамаьлаш доккхаш кинофиль-
маш хьувхаргда цига деша
баьхнарашта.

Р. МАРХИЕВА.

Кхы а дикагъа кьахьег

Валови продукции арахеара
январь бетта план 122,7 про-
цент коваьш а яь, унк февраль
бетта кхы а хьинарега кьахье-
гаш, СССР Лакхехьарча Сове-
те худала хорнамий сийна яьр-
нача социалистически яьхь кер-

да толамаш доахаш я Шьяларча
райпромкомбината коллектив.
Кьаьста дика кьахьегарча бел-
галбанаьб Такаев Джамаьлаь,
Бочаев Рамзан, Асхаьов Саид-
Махьмаь, иштта кхыбараш.
Б. НОВОСЕЛЬСКИЙ.

Кхоалагъа шу да
города Грознерча
№ 49 йолча юкьерча
школа цхьайтлагъа
классера дешар-
ко комсомолка Зина
Рудин токарал йома-
деш йола. Чоагъа бе-
зам табаха леладер
Зинае из гъулакш.
Хьана дукха да говш
разряд дурйолаш а
цунна. Таькхьа теп-
ловозашта ремонт еш
айп-тайпара балхаш
кьаьчашдеш хургъа
Зина.

СУРТА ТІА: Гроз-
ненски локомотивни
депо механически це-
хе болх беш йоалл
Зина Рудин.

Г. ЛЫСЕНКО сурт.

Дунен халкъашта юкьера гъулакхаш

МОНОПОЛЕШКА КХАЙК
ДЕ ГОЛЛЬ

«Хьанзчул чоагъагъа сатина, бок-
кьалдар аьлча, цьакхьа а хьинадаь
вай политический социальни ва-
хар», — аьлар президента де Голля
5 февраль радио цуа телевизени
гъолла программни кьамаьш ше деча
хана. Боккхона «кьаьлагъагъа герз
леладера организаци» (ОАС) тер-
рористий бокхаш лелаш латъа
хьанна аьлар ун дешар.

ОАС-а юкьера заговорщикаш «бер-
ританка мехка говени по харбисе ба»
аларах тоьам ба. Францеа гъабора-
гъа фашистски кхеран кьезига ба ала
гьертар президент.

Цу тла а инарала де Голля дувар
бакъдарашта чоагъагъа дукхьа да.
Ультракъолонистически элементий ор-
ганизацие хьансае Алжире вьашгьел-
лача ОАС-а ший болх метрополи а чу-
лоацаш шербаьб. «Ультра» кьаьла-
гъагъа организацие Франце масаьлоьа
департаменташка йолаш а, ОАС-а
бачьча волна инарала Салана дук-
хьал дувц йаьдаь хьалхьа бекъаьм
лараш, хьаьта, келп йозано ячохь,
цу хьанхьа кьаьлагъа республика
политический парти вьикалаша яьхо-
говарш еш а ва из. «Аванти» яьча
итальянский газето келп тьеха аьракъ-
кхар ОАС-а оттай «февраль бутт
юкье кьаьчалеьх» йаьдал бе доллар-
раь йола план. ОАС-а бачьчаша лер-
хьаьхьа президент инарала де Голля
метта президент хьаь везаш ва мар-
шал Жюэ; «общественни спасени
правительствана» юкьебачьш де Голль
дика боваш болх реакционни дей-
телаш Пин, Бидо, Сустель.

Цул совгъа, хьанз дувца йиш а
Малхбузен Германецен кьхьа малх-
бузенеьропейски мехкаьхарен фа-
шистски организациешарча а «Джона
Бэрча общество» яьчаа американыи
фашистски организациешарча а шер-
рача буьземеь. Кьхьа дешаьша аьл-
ча ювцаш яьш цьхьан Франце еш
йола кьаьст-кьаьста террористически
акташ а йоацаш, кьезигагъа яьле а,
Малхбузен Европа а чулоацаш йола
неофашистий заговораш я.

Малагъа баьнанаш да де Голль
Францеа гъаборагъа кхеран кьезига
ба ала гьертар хьилар?

Гъулакш сенах лат аьлча, этгара
хьалха из лат Франце йаьдал фашиз-
ма бе даькара боккхона кхеран хьа-
лара мукъарло дувцун тьехьагъа бок-
кхаш болх нийс гъа хьаькьа, шер-
рача демократический общественноста
гъа правительстве кьаькаьлар дельга
хьаьла бекъаьш хилар. Цьаьбаькта, цу
тайпара гъа бакъла локьаьлгьаь
«хьанхьа йаьдала режим». Цул а сов-
гъа, французски правительствана ший-
на мотача тайпара новкьарле ю фа-
шизмана дукхьалхьа кьовсаме шерра
хьалха болм боваржаьра. Из бакъ-
деша дика тьехьарча масал да куш-
тра» кердаьча террористически акти-
ш дукхьала Париже антифашистски
демонстраци на яьтар. Хозаьхьа да-
дар, де Голль кьамаьла де кийчлущ

СЕРДАЛО

4-гъа оарг. 15 февраль, 1962 шу.

Дог гъоздоанкхъа фильм

Эсамбаев Махьмуд... цун искусствана цкъа хьажача саго
боккхача безамца мара якъаьц из цн. Кьаьста доккхал ду
Махьмудах Нохч-Галгалгйен кьахьегамхьа. Цун хьара керда
толам дегъа тоам хьина гъаьц цар. Соаьха «Мосфильм» яьча
киностуде гъорваьннача халхарий говзанча творчествох фильм
арадоккх, аьнна хезача чоагъа дика хьитар массанена а.
Хьанз «Халхара дунен чу» яьх фильм араьданиьд. Из боккха
кхъаь ба.

Чоагъа безаме вьашагъхетар хьилар ухь деношка «Крас-
ный молот» яьчаа завода клубе. Из фильм истьедальча этгара
хьалха завода болхлота гьитаргда, аьнна, соаьха ше денна
дош кьаьчашдир Махьмуда.

Клуб гъанг аьнна, хьалгъизар завода болхлота. Массе-
не а безаме ладийгъар фильм оттаьдъа кертерча режиссера
Р. Тихомирова даьча кьамаьлаь. Дукха дийпар цу вай мехка
хочун говзалех. Эсамбаева искусство, аьлар цу, вай мехка
йовзаш хьина а ца леш дика йовз кьхьа мехкаьна а. Чоагъа хала
дар Махьмудаь болх бе, хьана аьлча, из «халгъа» болх арти-
стех ва. Цу хьара эпизод, режиссера аьннар даь а ца леш, творче-
ски кьаьчашьо. Цьаьбаькта, хьанз фильм истьедальчаь
тлехьагъа аз доккха баркал оал Махьмуда, цунца иштта
болх бе хала хьилар.

Чоагъа гъораш тьехар гьулбеннараша Махьмуд кьамаьл де
волаьелча. Боккхача безамца дийпар цу фильм оттаьдъа ре-
жиссерех Р. Тихомиров, Ф. Мустафаев, кертерча опера-
торах К. Петриченко, кертерча художниках Л. Шенгелъ, иштта
кхьарех а. Цьаьйтта сар чувовгъаш ар тхьа группа, аьлар
Махьмуда, хьаьта ухь цьаьйтта а цьаьйтта кьамаьх а вар. Бека-
рий сання цьаь барт болш творчески кьахьегам хьилар тхьо.

Кьамаьлаш даьчул тлехьагъа «Халхара дунен чу» яьх кер-
да фильм гьойта доладер. М. Эсамбаева хьара халхар чакъ-
долаш чоагъа гъораш тохар гьулбеннараша, концерте болш
сання.

Кино чакъдаьнначул тлехьагъа дьаьхьа гъораш а тохам
баркал аьлар фильм оттаьдъаь завода болхлота.
«Халхара дунен чу» яьчаа фильмо боварм боваттам шой
дегах гъоздоаьх дийпар дег чурча дешаьча завода болхлота
нов. Кьонхьовна, нов. Бирюковна, нов. Шамсудинова, нов. Сарк-
сяна, студента нов. Дикаева, иштта кхьчар а.

Иштта безаме вьашагъхетар хьилар самардийнахьа «Про-
летбэт» яьчаа клубе а.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

Иштта хьадир фильм

зуш, цар чулоацаш бовза гьерт-
таш, боккхона: кхетадъа царна
дух тла вала гьертш ва из.

Цу тайпара, Эсамбаев
Махьмудах мел доаллар тхона
довзаш дар. Декораци а оттай,
актер хьа а хьинхьа, фильм
доакхилга дьаьдоладерла мара
даьчар-кх хьаьта юьдисар.

Из иштта хьинадаларе-м...
Дукхьа а чоьлангъа дар
деклар! Тхона ца ховш дар кер-
терчаь— тхоя фильм, цун дра-
матизаци мишпа хьаьла, хьо-
кхьа а муьна а кьаьстам
мишпа бергьа.

Дина ховш дар ца!— хьал-
хагъа даьр юхьа, цьаьст
тла ший тайпара, цьаьст
дезигъа. Долгъа, де еьшар
кинематографиче даьр, иьшар,
вешта аьлча, цу чоьланер-

гъа курс» мел а яь, кьахьегамхьа
дьяьла хьаьдаьла, цу кьаьчаш а
лаь, НАТО яьчаа тьема боккхаш
«кьаьрча рыканиен» юкье Ита-
ле даьча лоацигъа ларде латташ йола «ат-
лантический политика» шьоаьча чакъ-
лоаьлаьш гъулакш да Итале болхлой
кхьаь цьаьгогъа йоаьх гьертш из
группа хьилар а. Цьаьбаькта, да деьза,
хьанхьан-демократический партиера
реакционегъа йола группаш тьехьа
шьяш иьшачул тлехьагъа герз йолла
да безам болш на хьилар а цу груп-
паша кердаьча правительствана дам
ни бергьилар а.

Лоархьам болш я «лево-центрист-
ски» правительство хуртъ-хуртъ
дош а ший тьиха долча социалисти-
чески парти позици. Цу парти лидера
Ненне аьлар, чурен араьхарчен по-
литика гъулакш «арьдехьа» ластара
хьалхьара даькъа» сання локъаь соци-
алистиче парти ластара хьалхьара
деьчача правительстве «НАТО» на юкье
боармера тьендеш хьалхьаь еьшар а
экстремистски тьендеш дукхьала
хьаьла еьшар а локъаь Ненне (Ненне
белгалдьяьхар, ший аьлча, ший
итальянский террористе гъа ракетни
заш хьилар чоагъа дукхьала хьилар).
Социалистий лидера дьаьхьа
белгалдьяьхар «Малхбузенне
Малхбузенне» юкьера гъулакш
«халхьа» а кьаьста СНА-и Совети
Союзан юкье переговараш яьз
а яьг на хьилар.

Цьаьбаькта, цу тайпара цьаьгогъа
ий социалистический партиена юкье а.
Итале политиката бовларча деьз
юхьа а хьаьла деьза, йох Викьетти
керте латъа цу партиерача лоархьа-
мьера арьдехьарча тьене, «лево-цент-
ристски» операци арьдехьа ластара
гъа бовкхьа гъа хуртъ хьилар тар-
ла «лево-центристски» операцие ноь-
къаь цьаькхьа а арьдехьа ластара
хурьдоан а лоархьаш.

Болхлой лерригъа итальянский
халхьен этгара хьалха латъа даьча
чулоацаш йолча Итале Коммунисти-
чески парти массава; а гучаьхьай
«арьдехьарча центр» формула оттай-
рий кьаьлагъагъа уйлаш. «Лево-
центристски» операциера парти ру-
ководства член вола Нитрозо белгал-
дьяьхар: «Геттар дика ховш да
Морсе леладерча наькьа вай критика
сгъа а хьалха, демократический эргалон
ниьсаьча процессана юхь йолаьш бекъ-
наш вай из лоархьаш хьилар, цунна
дукхьала кьовсам вай локъабегъбо-
ла а... Цьаьбаькта, болхлой де-
мократический болама керда торонаш гу-
чайоьл, хьаьта цу даькше ший бергьа
ниьз дьаьхьа йиш а а цуаьла... Хал-
хьаьш дар нияш оаьх тьаьхье кьовсам
лоьттарча, шой оаьх дьаьхьагъа
лоьча баьра, локъабегъ хьалхьаь
хьаьхьаь яь на йеш, берригъа мехка
политический вахар чухь пайдаьне эргалон
ар дукхьа шой нияз дукхьагъа тла-
баьхьара».

Хьанзчар Итале политический ния-
заш дьаьхьагъа доьдоаьхьай «лево-
центристски» правительство эттаьча
тлехьагъа а Италя малагъа новкьа
гъоръа яьчаа деша тлехьа чоагъа по-
литический кьовсам локъабегъхьилар-
га. Цу хьалхьаш ший биззаьча нияза
екаръа политический хьалхьа оз.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

С. ИВАНОВ.

Сурта тла: краснополташ М. Эсамбаева вьашагъхетар.

Доккхал ду аз вай мехкахоьч

Вай культура вахара чухь бок-
кхаш кинофильмагъа хьажача хана!
«Халхара дунен чу» яьх фильм
ший идеяни чулоацамга диллача
советски зрительшта эьшача тай-
пара а цар кхетадергъолча хьанса-
е вьашагъделла да. Цудухьа
цъакхьа а диллургдаь царна цу
кинофильме шояшта дукхьал этта
сурт.

Кхы а доккхалга толамаш даьх
низ кьаьчалеь хьа, тхьа дукха веза
Махьмуда!

Г. НИЩЕВ,
«Красный молот» завода
№ 2 йолча цеха нормировщик.

Мишпа даргъа цу йалаьмате дик-
ка кинофильмагъа хьажача хана!
«Халхара дунен чу» яьх фильм
ший идеяни чулоацамга диллача
советски зрительшта эьшача тай-
пара а цар кхетадергъолча хьанса-
е вьашагъделла да. Цудухьа
цъакхьа а диллургдаь царна цу
кинофильме шояшта дукхьал этта
сурт.

Кхы а доккхалга толамаш даьх
низ кьаьчалеь хьа, тхьа дукха веза
Махьмуда!

Г. НИЩЕВ,
«Красный молот» завода
№ 2 йолча цеха нормировщик.

Боккхна толам

«Красный молот» завода куль-
тура Шоагъа хьажар со «Халхара
дунен чу» яьчаа кердаьча кино-
фильмагъа. Доккхал ца деш мишпа
йелурга цу тайпара йалаьмате
боккхача толамаш!

Ухь шер аькхи Грознерча ма-
шиностроительшта ше вьашагъ-
кхитгъа хьана Эсамбаев Махьму-
да леш деннадар, хьаьта Москва
доаккхаш латъа кердаьча кино-
фильма хьалхьара копи этгара
хьалха краснополташта хьо-
каьргда аьнна. Ший дош кьаьч-
аьшдир Махьмуда. Вай республи-
ке этгара хьалха «Халхара дунен
чу» яьчаа, вай мехкахоьч. М.
Эсамбаева деш дола халхараш
хьаьхьаь кинофильмагъа хье-
жар машиностроительшта.

Чоагъа дегъа салогам кулаш
хьажар со аьх новкьаьчаш а кер-
даьча кинофильмагъа. Кьаьста
чоагъа безам гъаболш а худож-
ествени чулоацамга диллача
лакхьа говзалча кьаьчашдарех а
халхар дар кубински революци
хьаьхьаьхьа Эсамбаев Махьму-
даь.

Баркал хьона, тхьа веза дотта-
гъа, дукха веза мехкахоьч, Махьму-
д. А. МИХАЙЛОВ,
электромонтер.

А. МИХАЙЛОВ,

А. МИХАЙЛОВ.

А. МИХАЙЛОВ.

А. МИХАЙЛОВ.

А. МИХАЙЛОВ.